

[Hanne Reintoft.]

vi tage sagen op i et nyt lys med de her skitserede principper som grundlag.

Under sagens behandling dengang foreslog SF, at alle kvinder skulle have ret til 4 måneders barselhvile med fuld løn-kompensation; det skulle simpelt hen gælde alle. De normale ca. 6 ugers barselhvile, der nu tilbydes de fleste erhvervende kvinder, er for lidt. De færreste kvinder er fysisk og psykisk rede til at gå i arbejde 6 uger efter en fødsel, og barselhvilen efterfølges meget ofte af sygedage før eller senere.

Nu ser vi her et lovforslag, der tager sigte på at give enligstillede kvinder en vis ydelse i 4 måneder efter en fødsel, en periode, der af professor Lise Østergaard er fremhævet som næsten den vigtigste for moder-barn-forholdet. Desværre har det jo meget lidt at gøre med ideen om 4 måneders barselhvile med fuld løn til alle. Dels drejer det sig om en form for offentlig ydelse, der, omend ikke helt ringe, dog vil sænke netop den enligstillede kvindes levestandard betydeligt, dels drejer det sig kun om en ganske bestemt, snævert afgrænset kvindegruppe, der nok er erkendt som en socialt truet gruppe, men som dog ikke er alene om at udgøre de svageste stillede, og som næppe altid er tjent med at blive udskilt som en helt særegen del af samfundet.

Lovforslaget får næppe aktualitet for enligstillede kvinder med uddannelse eller i vellønnede og trygge ansættelsesforhold. Når vi ikke fra SFs side ganske vil afvise det, er det i erkendelse af, at kvinden på det almindelige arbejdsmarked, kvinden i industri og handel, kan have så belastende arbejde, at den tilbudte hjælp, sin beskedenhed til trods, kan være en hjælp. Jeg har fået dette bekræftet ved samtale med flere af arbejderbevægelsens kvinder. Men jeg må slå fast, at målet må være fuld løn-kompensation til alle fødende kvinder i en rimeligere tid end efter de gældende regler. Skal der ydes en særlig statslig kompensation til alle kvinder med spædbørn, må

man principielt arbejde henimod, at den ydes til såvel udearbejdende som ikke-udearbejdende kvinder, således at de selv kan vælge pengenes anvendelse, om de foretrækker at betale hjælp eller at bruge den som lønkompensation.

Daginstitutionbyggeriet må forceres helt, helt anderledes, end det er tilfældet, selv om det er gået lidt bedre i den sidste tid. En lov om pengeydelse til fødende kvinder bør aldrig kunne bremse dette institutionsbyggeri.

Om det konkrete lovforslag må SF sige følgende:

Med støtte i den foreliggende betænkning må tilbud om en sådan ydelse på 810 kr. månedlig udstrækkes til en noget større kvindegruppe, idet den også må omfatte kvinder, der er gift med mænd, der er umulige eller meget ringe forsørgere på grund af enten sociale vanskeligheder eller arbejdsmarkedets lavtlønsproblem, eller fordi manden er folke- eller invalidepensionist.

Dernæst vil jeg slå fast, at der ikke må følge nogen form for kontrol med ordningen. Lever kvinden alene, således at man af folkeregister, bidrags- og skatteforhold kan konstatere, at hun er alene, så må enhver snusen i hendes privatliv udelukkes. Vi lider her i landet af en sand rædsel for socialt bedrageri. Denne misbrugsterror koster en utrolig bunke penge til administration, og dele af vort sociale apparat er stadig så lidet tiltrækkende, at det kun anvendes af de få personer, der af en eller anden grund faktisk er behovstrængende på grund af sociale og psykiske vanskeligheder. Skulle vi have et nytårsønske, måtte det være, at man ville udvise lige så stor omhu for at komme skattesnyderiet herhjemme til livs; det ville givet være mere givende for statens budget end jagten på vores få og sølle socialbedragerere.

Endelig må det tilføjes, at vi kan anerkende, at hjælpen skal ydes efter et retsprincip og ikke efter et skønsp princip, da vi har erfaring for, at dette skøn udøves